

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Ar komercdarbības atbalsta saņemšanu saistītie nosacījumi

Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 2.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt ilgtspējīgu daudzveidu mobilitāti pilsētās" 2.3.1.2. pasākuma "Multimodāls sabiedriskā transporta tīkls" 2.kārtas projektu atlasē

Laura Ausmane

CFLA Valsts atbalsta nodaļas vadošā eksperte

Laura.Ausmane@cfla.gov.lv

18.12.2025.

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Saturs

1. 2.3.1.2. specifiskā atbalsta mērķa projekti
- vispārīgi
2. Prasības komercdarbības atbalsta
projektos
3. Stimulējošā ietekme (2.4.kritērijs)
4. GNU pazīmju vērtēšana
5. Papildinošās saimnieciskās darbības
(PSD) nosacījumi

2.3.1.2. specifiskā atbalsta mērķa projekti - vispārīgi

Nesaimnieciski projekti (komercdarbības atbalsts netiek piešķirts)

- Multimodāla sabiedriskā transporta tīkla attīstība ar dzelzceļu kā sabiedriskā transporta sistēmas mugurkaulu
- Projektu iesniedz pašvaldība vai pašvaldības kapitālsabiedrība
- Komercdarbības atbalsta izslēdzošo nosacījumu (PSD) kontrole dzīves ciklā
- Publiskā infrastruktūra saglabā nesaimniecisko raksturu visa dzīves ciklā (amortizācijas periodā)

2.3.1.2. specifiskā atbalsta mērķa projekti - vispārīgi

Kombinētie projekti (tiek piešķirts komercdarbības atbalsts, MKN 61.p.)

- Projektā ir gan saimnieciskas, gan nesaimnieciskas darbības
- Projektu iesniedz pašvaldība (vērtē kā uzņēmumu) vai pašvaldības kapitālsabiedrība
- Atbalstu piešķir atbilstoši:
 - EK Regulas Nr.651/2014 36.a vai 48.p. nosacījumiem (GNU prasība, stimulējošās ietekmes prasība)
 - EK Regulai Nr. 2023/2831
 - 2012/21/ES: Komisijas Lēmumam (2011. gada 20. decembris) – par sabiedriskajiem pakalpojumiem ūdenssaimniecībā
- Uzrauga atbilstību komercdarbības nosacījumiem atkarībā no saņemtā atbalsta veida
- Nesaimnieciskajai projekta daļai - komercdarbības atbalsta izslēdzošo nosacījumu(PSD) kontrole dzīves ciklā, nesaimnieciskas infrastruktūras raksturs visu dzīves ciklu

Prasības komercdarbības atbalsta projektos

Atbalsta veids	Nosacījums	Kas to nosaka?
Regula Nr.651/2014 36.a pants Regula Nr.651/2014 48.pants	Stimulējošā ietekme	- MKN 31.p. - 2.4.kritērijs - Regulas Nr.651/2014 6.pants
	PI iesniedzējs neatbilst GNU pazīmēm	- MKN 62.p. - 2.1. kritērijs - Regulas Nr.651/2014 2.panta 18.punkts
	Izmaksu un ieguvumu analīzes izstrāde	- MKN 22.p., 58.p., 60.p. - Regulas Nr.651/2014 48.6.pants - atlases nolikuma 3. un 4.pielikums - 2.3.kritērijs

Prasības komercdarbības atbalsta projektos (turpinājums)

Atbalsta veids	Nosacījums	Kas to nosaka?
2012/21/ES: Komisijas Lēmumam (2011. gada 20. decembris) - VTNP ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanai	Jāpievieno līgums ar sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju, apliecinājums	- MKN 24.9. un 24.10.p.
	PI iesniedzējs neatbilst GNU pazīmēm	- MKN 62.p. - Regulas Nr.651/2014 2.panta 18.punkts
	Izmaksu un ieguvumu analīzes izstrāde	- MKN 22.p. - atlases nolikuma 3. un 4.pielikums - 2.3.kritērijs
EK Regulai Nr. 2023/2831	Sagatavota veidlapa de minimis atbalsta sistēmā; Papildus informācija, ja ir plānota valsts atbalsta kumulācija	- MKN 24.5.p. - Atlases nolikuma 5.pielikums

Stimulējošās ietekmes prasība

- ❑ Priekšnosacījums izriet no Komisijas regulas Nr.651/2014 6.panta 2.punkta.
- ❑ SAM MK noteikumu 31.punkts - Komercdarbības atbalsta gadījumā līgumus noslēdz un ar ieguldījumiem saistītos darbus uzsāk pēc projekta iesnieguma iesniegšanas atbilstoši regulas Nr. 651/2014 6. pantam, ņemot vērā, ka par darbu sākumu uzskata darbības, kas atbilst regulas Nr. 651/2014 2. panta 23. punkta nosacījumiem **(ja darbu sākums ir pirms projekta iesnieguma iesniegšanas brīža, projekts ir noraidāms)**, un ievērojot šo noteikumu 29.1. apakšpunkta nosacījumus.

GBER Regula 651/2014

Stimulējošā ietekme

- ❑ Atbalstu uzskata par tādu, kam piemīt stimulējoša ietekme, ja projekta iesniedzējs **ir iesniedzis dalībvalstij rakstisku atbalsta pieteikumu, pirms sākas darbs pie projekta vai pirms sākas darbība.**

➤ Regulas Nr.[651/2014](#) 6.panta 2.punkts

- ❑ **“darbu sākums”** ir ar ieguldījumu saistītu būvdarbu sākums vai pirmā juridiski saistošā apņemšanās pasūtīt aprīkojumu, vai citas saistības, kas padara ieguldījumu neatgriezenisku, – atkarībā no tā, kas notiek pirmais. Zemes pirkšanu un tādus **sagatavošanās darbus** kā atļauju saņemšanu un priekšizpētes veikšanu neuzskata par darbu sākumu. Attiecībā uz pārņemšanu “darbu sākums” ir brīdis, kad tiek iegādāti aktīvi, kas ir tieši saistīti ar iegādāto uzņēmējdarbības vietu.

➤ Komisijas regulas Nr.651/2014 2.panta 23.punkts

Stimulējošā ietekme: darbu sākums

- ❑ “Kā pārlicināties praktiski?”
 - IUB mājaslapā, vai ir izsludināts iepirkums -> OK
 - Vai ir lēmums pieņemts par iepirkuma uzvarētāju? -> OK
 - Vai ir noslēgts līgums ar uzvarētāju? -> vērtējam padziļināti

Stimulējošā ietekme

(praktisks piemērs)

- ❑ Būvdarbu līgums noslēgts pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, piemēram, 15.01.2026. Projekta iesniegums ir iesniegts 08.02.2029.
 - Līgums stājas spēkā parakstīšanas brīdī. (Projekts ir **noraidāms!!!**)
 - Līgumā ir iekļauts atliekošais nosacījums par līguma spēkā stāšanās brīdi (nevis par faktisko darbību uzsākšanu)
 - Līgums stājas spēkā konkrētā datumā – atlikta līguma spēkā stāšanās, piemēram, 01.04.2026. (der), bet, ja norādīts 24.01.2026, - neder, **projekts ir noraidāms**)
 - Līgums stājas spēkā pēc projekta pieteikuma iesniegšanas CFLA – datums nav konkretizēts (der).
 - Līgums stājas spēkā pēc CFLA pozitīva lēmuma pieņemšanas - datums nav konkretizēts (der).

Nianse

- Līguma atceļošais nosacījums neglābj, ja līgums ir jau spēkā uz projekta iesniegšanas brīdi
- Stimulējošās ietekmes prasība – formāla prasība nevis faktu noskaidrošana, vai projekts tiktu vai netiktu finansēts bez ES fondu atbalsta (atbilstoši EK tiesas skaidrojumiem)
- Nav pieļaujama situācija, ka izmaksas, kas ir radušās pirms PI iesniegšanas, FS sedz no saviem līdzekļiem un izmaksas, kas radušās pēc PI iesniegšanas tā paša līguma ietvaros, piešķir valsts atbalstu. Parasti līgums stājas spēkā visa tā kopumā, nevis pa daļām.
- Nav nozīmes, ja finansējuma saņēmējs iesniedz apliecinājumu, ka bez atbalsta projektu neīstenotu.
- Projekta īstenošanas laikā papildu atbalsta piešķiršana nav iespējama

GNU pazīmju vērtēšanas nepieciešamība

- ❑ GNU pazīmes definētas Komisijas regulas Nr. [651/2014](#) 2.p. 18.punktā
- ❑ SAM MK noteikumu 62.p. – Komerccarbības atbalsts nav sniedzams, ja finansējuma saņēmējs atbilst kādai no regulas Nr. 651/2014 2. panta 18. punktā minētajām pazīmēm

Grūtībās nonākušā uzņēmuma pazīmju vērtēšana – Komisijas reg. 651/2014 2.panta 18.punkts

- ❑ “grūtībās nonācis uzņēmums” ir uzņēmums, attiecībā uz kuru pastāv vismaz viena no šādām situācijām:
 - uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no tās parakstītā kapitāla;
 - uzņēmumam tiek piemērota kolektīva maksātnespējas procedūra, vai tas atbilst savas valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu kolektīvu maksātnespējas procedūru;
 - uzņēmums ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;
 - attiecībā uz uzņēmumiem, kas nav MVU, pēdējos 2 gadus:
 - uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir pārsniegusi 7,5; un
 - uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc EBITDA, ir bijusi mazāka par 1,0

**! Visas pašvaldības un pašvaldību kapitālsabiedrības – liels uzņēmums
Regulas 651/2014 izpratnē**

GNU pazīmju vērtēšana

- ❑ **Svarīgi!** GNU pazīmes vērtē **individuāli** pašam uzņēmumam (atbalsta pretendentam) un tā saistīto uzņēmumu **grupai**.
- ❑ GNU pazīmes tiks vērtētas uz **projekta iesnieguma iesniegšanas brīdi** un **uz projekta iesnieguma apstiprināšanas brīdi**;
- ❑ Atbilstoši GNU kritērijam – GNU pazīmes tiks vērtētas, izmantojot finanšu datus pēdējos apstiprinātajos gada pārskatos, kas iesniegti, ievērojot gada pārskata likumā noteiktos termiņus

! Svarīgi, lai arī visiem saistītās grupas uzņēmumiem ir pieejami pēdējie apstiprinātie gada pārskati
- ❑ GNU pazīmes grupai nosaka, summējot saistīto uzņēmumu datus vai izmantojot konsolidēto pārskatu datus

Gadījumā, ja
uzņēmumam
pēc pēdējā
GP ir GNU,
bet
2024.gada
laikā finanšu
situācija ir
uzlabojusies,
tad

- ❑ jāiesniedz operatīvais starpperioda pārskats ne “vecāks” kā viens mēnesis uz projekta iesnieguma iesniegšanas dienu, kuru apstiprinājis zvērināts revidents un kurš tiek iesniegts kopā ar projekta iesniegumu;
- ❑ ja ir palielināts pamatkapitāls GNU novēršanai – jāiesniedz informācija par pamatkapitāla palielināšanu (parakstīts), kuru vērtē kompleksi kopā ar zvērināta revidenta apstiprinātu operatīvo starpperiodu pārskatu

! Ja GNU pazīmes ir tikai kādam no grupas uzņēmumiem, kas neietekmē kopējo grupas rādītāju, tad operatīvais finanšu pārskats nav jāgatavo

Kādās
situācijās
projekts tiks
noraidīts
(atbilstoši
GNU
kritērijam):

- ☐ projekta iesniedzējs vai tā saistīto uzņēmumu grupa (summējot datus) atbildīs kaut vienai no GNU pazīmēm;
- ☐ nav pieejama finanšu informācija par pēdējo apstiprināto gada pārskatu (par 2024.gadu) atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Šis nosacījums attiecas ne tikai uz pašu atbalsta pretendentu, bet arī uz visiem tā saistītajiem uzņēmumiem
- ☐ nav pievienots operatīvais finanšu pārskats (ja attiecināms)

Papildinošās saimnieciskās darbības nosacījumi

- ❑ SAM MK noteikumu 48.p. – Pasākuma ieviešanā pieļaujams, ka projekta ietvaros izbūvēto, pārbūvēto vai atjaunoto bez maksas un diskriminācijas publiski pieejamo sabiedriskā transporta savienojumu punktu infrastruktūru vismaz 80 % apjomā no to gada jaudas platības, laika vai finanšu izteiksmē izmanto tādu finansējuma saņēmēja funkciju vai deleģēto pārvaldes uzdevumu veikšanai, kuri nav saistīti ar saimniecisko darbību, un **līdz 20 % no gada jaudas papildinošās saimnieciskās darbības īstenošanai** un parasto papildpakalpojumu nodrošināšanai, ievērojot šo noteikumu 48.1. un 48.2. apakšpunkta un 49. un 50. punkta nosacījumus un šādus kritērijus [..]
- ❑ Atlases nolikuma 7.pielikums – jāiesniedz visiem!

Papildinošās saimnieciskās darbības (PSD) nosacījumi

- ❑ Papildinošās saimnieciskās darbības metodika, publicēta atlases tīmekļa vietnē: [2.3.1.2. Multimodāls sabiedriskā transporta tīkls, 2. kārtā | Centrālā finanšu un līgumu aģentūra](#)
- ❑ Šobrīd ir tikai viens PSD piemērs - *“STSP stāvvietu iznomāšana trešajām personām (piemēram, konkrēti iezīmētas vietas noteikta uzņēmuma taksometriem) PSD gadījumi tiks vērtēti individuāli un, ja attiecināms, PSD piemēri tiks papildināti projektu iesniegumu atlases un ieviešanas laikā.”*
- ❑ **Uzsākot papildinošās saimnieciskās darbības un parasto papildpakalpojumu īstenošanu, finansējuma saņēmējam ir pienākums nekavējoties informēt sadarbības iestādi par šādu darbību uzsākšanu**, vienlaikus iesniedzot MK noteikumu projektā norādītos apliecinošus dokumentus. **Finansējuma saņēmējam ir pienākums izstrādāt iekšējo PSD uzraudzības kārtību ne vēlāk kā līdz pirmā pārskata PSD uzraudzībai [..]** (metodikas 3.lpp.)
- ❑ Pašdeklarācijas princips – paši sevi kontrolējat

Centrālā finanšu un
līgumu aģentūra

Paldies!

Laura Ausmane

Valsts atbalsta nodaļas vadošā eksperte

Laura.Ausmane@cfla.gov.lv

18.12.2025.

Rīga